

Reguleringsimpactanalyse voor het uitvoeringsbesluit bij het Cultureel-erfgoeddecreet

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel
RIA	Ja
JoKER	Nee
armoedetoets	Nee
link naar de regelgevingsagenda	http://regelgevingsagenda.bestuurszaken.be/regelgevingsagenda-initiatief/titel-cj-sm-c-11413

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	kristof.vandenbulcke@cj-sm.vlaanderen.be
organisatie	Departement Cultuur, Jeugd en Media
beleidsdomein	Cultuur, Jeugd en Media
entiteit	Afdeling Cultureel Erfgoed

2 Titel en fase

Titel

Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017

Fase

De eindredactie van dit document gebeurde in de stap 'eindredactie' van de fase 'analyse en redactie'. Het RIA-advies wordt gevraagd met het oog op de eerste principiële goedkeuring van het ontwerp van uitvoeringsbesluit door de Vlaamse Regering.

3 Samenvatting

Op 24 februari 2017 werd een nieuw Cultureelerfgoeddecreet bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Het voorliggende uitvoeringsbesluit voorziet in de noodzakelijke modaliteiten om het decreet uit te voeren. Concreet gaat dit over:

- de procedures;
- de nadere specificaties van de criteria en voorwaarden;
- de organisatie van de advisering.

Bij het uitwerken van het uitvoeringsbesluit worden een aantal wijzigingen doorgevoerd met het oog op kwaliteitsverbetering en vermindering van de administratieve lasten:

- afstemmen van de criteria voor het kwaliteitslabel, de indeling van cultureelerfgoedorganisaties en de aanduiding van cultureelerfgoedinstellingen;
- beperken van de rapporteringsverplichtingen;
- een herziening van de organisatie van de advisering en de indiendata.

4 Probleembeschrijving

De RIA bij het Cultureelerfgoeddecreet bevat een probleembeschrijving die de bredere context weergeeft. In de context van het uitvoeringsbesluit zijn volgende zaken relevant.

- Vanuit de sector is er de vraag naar een duidelijk en transparant kader. Organisaties willen weten waar zij aan toe zijn en kunnen inschatten in hoeverre zij in aanmerking komen voor een kwaliteitslabel, een indeling bij het regionale of landelijke niveau of een aanduiding als cultureelerfgoedinstelling. Er is daarom vraag om de criteria nader te bepalen.
- Aan het toekennen van subsidies zijn administratieve lasten verbonden. Een permanent aandachtspunt is om deze waar mogelijk te beperken.
- Het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet voorziet dat alle aanvragen voor werkingssubsidies van cultureelerfgoedorganisaties voortaan tegelijk behandeld worden tijdens een 'erfgoedronde' om de 5 jaar. Het bestaande systeem van advisering (dat werkt met meerdere, over de jaren gespreide, rondes per subsector), evenals de indiendata moeten hierdoor herzien worden.
- Daarnaast is er eveneens één aanvraagronde voor besturen; deze is gekoppeld aan de lokale legislatuur van 6 jaar (5 jaar in geval van de Vlaamse Gemeenschapscommissie).

5 Beleidsdoelstelling

De beleidskeuzes zelf zijn in hoofdzaak al gemaakt in het Cultureelerfgoeddecreet. Het uitvoeringsbesluit behandelt voornamelijk procedurematige aspecten die de uitvoering mogelijk maken van het decreet.

Elementen die hier in meegenomen worden zijn:

- Een duidelijk en transparant kader scheppen voor de sector. In het Cultureelerfgoeddecreet is de mogelijkheid voorzien om de criteria en voorwaarden nader te bepalen. Dit laat toe om bepaalde criteria en voorwaarden waar mogelijk te verduidelijken.
- Het verminderen van de administratieve lasten;
- De advisering en indiendata herzien zodat deze afgestemd zijn op de 'erfgoedronde' voor cultureelerfgoedorganisaties.

6 Opties

→ **Nuloptie: voortzetting van een bestaande toestand**

= een uitvoeringsbesluit opmaken dat geen aanpassingen voorziet ten opzichte van het uitvoeringsbesluit bij het huidige Cultureelerfgoeddecreet.

Deze optie gaat er van uit dat de procedures en nadere bepaling van de criteria zoals voorzien in het huidige uitvoeringsbesluit niet gewijzigd worden.

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

= een aantal aanpassingen doorvoeren in de bepaling van het uitvoeringsbesluit, met oog op het beter realiseren van de geformuleerde doelstellingen.

Zie beschrijving optie 2 bij analyse en effecten:

- verduidelijken en afstemmen van de criteria;
- verminderen van de administratieve lasten;
- aangepaste organisatie van de advisering;
- nieuwe indiendata voor aanvragen.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Doelgroepen die direct betrokken zijn bij het cultureel-erfgoedbeleid

(doelgroepen die in aanmerking komen voor het kwaliteitslabel en/of subsidiëring)

- Collectiebeherende organisaties: musea, culturele archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken (huidige situatie: 68 erkende musea, waarvan 21 ingedeeld bij het Vlaamse niveau met werkingssubsidies; 16 erkende culturele archiefinstellingen, waarvan 6 ingedeeld bij het Vlaamse niveau met werkingssubsidies, 9 erkende erfgoedbibliotheken, geen rechtstreekse subsidiëring van erfgoedbibliotheken – vanaf 2018 vallen ook regionaal ingedeelde collectiebeherende organisaties onder het nieuwe decreet; dit gaat om 26 regionaal ingedeelde musea en 3 regionaal ingedeelde culturele archiefinstellingen);
- De eigen instellingen van de Vlaamse Gemeenschap (M HKA, KMSKA, Kasteel van Gaasbeek);
- Dienstverlenende organisaties op landelijk niveau (huidige situatie):
 - o FARO, het steunpunt voor cultureel erfgoed;
 - o landelijke expertisecentra voor cultureel erfgoed (9) en landelijke cultureelerfgoedorganisaties voor volkscultuur (2);
 - o samenwerkingsverbanden met het oog op de internationale profilering van kunstcollecties (3);
 - o Archiefbank Vlaanderen;
 - o de Vlaamse Erfgoedbibliotheek;
 - o periodieke cultureel-erfgoedpublicaties (4);
- Organisaties die projectsubsidies ontvangen (waarvan ook organisaties die niet erkend of gesubsidieerd worden, voor internationale projecten komen ook buitenlandse aanvragers in aanmerking);
- Besturen die ondersteund worden voor de werking van een erfgoedcel (dienstverlening op regionaal niveau):
 - o de 5 kunststeden (Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven, Mechelen);
 - o intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (17);
 - o de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

(De RIA bij het Cultureelerfgoeddecreet bevat een uitgebreide beschrijving van de doelgroepen, ook diegene die niet direct betrokken zijn. In de context van het uitvoeringsbesluit is het minder relevant deze mee te nemen.)

Nuloptie

Effectbeschrijving

In de bespreking van optie 2 wordt de huidige situatie besproken in relatie tot de voorgestelde wijziging. Zo kan nagegaan worden wat de verschillen zijn tussen de effecten van de huidige regelgeving en de voorgestelde aanpassingen. Om deze reden worden de effecten van de nuloptie hier niet apart besproken.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

2.1. Verduidelijken en afstemmen van de criteria

Huidige situatie

Het Cultureelerfgoeddecreet voorziet in een kwaliteitslabel (erkenning) voor collectiebeherende organisaties (musea, culturele archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken).

Een collectiebeherende organisatie met een kwaliteitslabel kan ingedeeld worden. Het decreet voorziet daarbij een indeling bij het regionale en landelijke niveau (het lokale niveau valt onder de bevoegdheid van de steden en gemeenten).

Organisaties met een voorbeeldwerking van internationaal niveau komen in aanmerking voor aanduiding als cultureelerfgoedinstelling.

Samengevat kunnen er dus vier niveaus onderscheiden worden: een basisniveau (kwaliteitslabel), het regionale niveau, het landelijke niveau en het internationale niveau (cultureelerfgoedinstellingen).

In het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet is opgenomen dat de criteria en voorwaarden nader bepaald kunnen worden.

Op basis van het huidige Cultureel-erfgoeddecreet werden de criteria voor het kwaliteitslabel en indeling bij het landelijke niveau nader bepaald. Dit is niet het geval voor regionale indeling (want nog bevoegdheid provincies) en cultureelerfgoedinstellingen (want niet als aparte categorie voorzien in het huidige decreet).

Voor het toekennen van werkingssubsidies of projectsubsidies zijn er momenteel geen criteria nader bepaald. Dit is ook minder voor de hand liggend dan voor het kwaliteitslabel of voor indeling. Voor deze laatste wordt er een *bestaande situatie* getoetst, waar er voor werkingssubsidies wordt gewerkt met een *beoogde situatie* die beschreven wordt in het aanvraagdossier. Meetbare criteria zijn hier daarom minder relevant; een bepaalde norm naar bezoekersaantallen of personeel kan immers vrij eenvoudig overgenomen worden als te bereiken doelstelling in de beoogde situatie.

Anderzijds kan het wel relevant zijn om zaken zoals goed bestuur en zakelijk beheer nader te bepalen. Op deze manier kan er een bepaalde kwaliteitsnorm vooropgesteld worden waarvan verwacht wordt dat de sector deze toepast.

Vanuit de sector is er ten slotte een vraag naar duidelijkheid. Organisaties willen kunnen inschatten waar ze zich situeren in het kader van het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet. Er zijn daarbij vooral vragen bij de aanduiding als cultureelerfgoedinstelling (want nieuw) en de indeling bij het regionale niveau (omdat de regionale indeling door de provincies niet overal op basis van dezelfde criteria gebeurde).

Tegelijk vraagt de sector ook om bij de advisering voldoende ruimte te laten voor een kwalitatieve beoordeling en pleit daarom voor flexibele criteria, waarbij vanuit de eigen specificiteit van de collectie en de cultureelerfgoedwerking kan aangegeven worden op welke wijze de organisatie voldoet.

Voorstel

- De criteria voor het kwaliteitslabel, voor regionale en landelijke indeling en voor aanduiding als cultureelerfgoedinstelling verduidelijken en op elkaar afstemmen. Daarbij wordt eenzelfde set van criteria gebruikt. De criteria worden per niveau telkens 'hoger' geformuleerd.
- Streven naar een aantal meetbare criteria, maar tegelijk ook voldoende ruimte laten voor een kwalitatieve beoordeling, rekening houdend met collectie en werksoort. Er worden een aantal meetbare criteria voorzien die relatief gemakkelijk toetsbaar zijn (bvb. op het vlak van personeel, bezoekersaantallen, infrastructuur, openingsuren). Daarnaast worden ook kwalitatieve criteria gebruikt (bvb. 'kwaliteit van'...) die een kwalitatieve beoordeling vereisen.
- Voor de werkingssubsidies worden er enkel criteria nader bepaald voor het zakelijk beheer en goed bestuur.

Effecten

- De criteria nader bepalen resulteert in een duidelijker kader voor de sector. Organisaties kunnen hierdoor beter inschatten waar zij aan toe zijn en waar ze zich bevinden in het veld. Tegelijk zorgt

dit eveneens voor een duidelijk kader voor de beoordelingscommissies en kan dit de kwaliteit van de advisering verhogen.

- Door te werken met een aantal meetbare criteria wordt een duidelijke norm gesteld, wat opnieuw een betere inschatting door organisaties en beoordelingscommissies toelaat. Het werken met kwalitatieve criteria zorgt daarnaast voor flexibiliteit en maakt het mogelijk om de doelstellingen in het Cultureelerfgoeddecreet te realiseren vanuit de eigenheid van de collectie en de cultureelerfgoedwerking.
- Duidelijke norm op het vlak van zakelijk beheer en goed bestuur door deze elementen nader te bepalen.

2.2. Verminderen van de administratieve lasten

Huidige situatie

Bij vorige decreten werd al een vermindering van de administratieve lasten gerealiseerd voor de cultureelerfgoedsector. Dit gebeurde door bepaalde rapporteringsverplichtingen af te schaffen en waar mogelijk de rapportering af te stemmen met andere/bestaande rapporteringen (bvb. aan de Nationale Bank).

Momenteel worden voor werkingssubsidies de volgende rapporteringen gevraagd:

- Subsidieaanvraag: aanvraag voor werkingssubsidies voor een periode van 5 of 6 jaar;
- Actieplan: jaarlijkse voorafgaandelijke rapportering voor het komende jaar;
- Jaarverslag: jaarlijkse rapportering achteraf over het voorbije jaar.

Voorgestelde wijziging

Het actieplan wordt afgeschaft.

Er zal gezocht worden naar andere manieren om informatie uit te wisselen tussen de overheid en gesubsidieerde organisaties. Een mogelijke optie hierbij is een jaarlijks opvolgingsgesprek.

Effecten

- Significante daling van de administratieve lasten.
- Hierdoor beschikt de overheid over minder informatie voor het opvolgen van en toezicht op de gesubsidieerde organisaties. Anderzijds wordt er tegelijk ook gezocht naar andere manieren van informatie-uitwisseling die minder administratieve lasten met zich meebrengen, bijvoorbeeld een jaarlijks opvolgingsgesprek.

2.3. Aangepaste organisatie van de advisering

2.3.1. Nieuwe manier van adviseren afgestemd op de 'erfgoedronde'

Huidige situatie

Het huidige Cultureel-erfgoeddecreet werkt voor werkingssubsidies met aparte aanvraagrondes per subsector (musea, culturele archiefinstellingen, landelijke expertisecentra en organisaties volkscultuur) die niet in hetzelfde jaar vallen (wat zorgt voor een spreiding van de werklast). Hierbij wordt er gewerkt met vaste beoordelingscommissies die periodiek verschillende soorten aanvragen behandelen. Er is geen mogelijkheid tot repliek voorzien.

Daarnaast is er ook een beoordelingscommissie voor de advisering van projectaanvragen.

Met het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet vervalt dit en komt er een 'grote erfgoedronde' voor de periode 2019 – 2023 waarbij alle cultureelerfgoedorganisaties tegelijk een aanvraag indienen. Door de transitie van provinciale bevoegdheden worden voortaan ook aanvragen voor regionale indeling door de Vlaamse overheid behandeld. Er komt ook een mogelijkheid tot repliek: aanvragers kunnen een reactie formuleren op een voorlopig advies van de beoordelingscommissies, die pas daarna een definitief advies formuleren. Ten slotte voorziet het nieuwe decreet ook dat steden, gemeenten en de VGC gehoord worden in verband met de beslissing over aanvragers die op hun grondgebied zijn gevestigd.

Praktisch heeft dit heel wat gevolgen:

- Er moeten veel meer aanvragen tegelijk geadviseerd worden (werklastpiek). Hierdoor zullen ook veel meer beoordelingscommissies tegelijk bezig zijn met het behandelen van aanvragen, wat bijkomende noden stelt naar afstemming.
- Door de repliek is een bijkomende advisering vereist door de beoordelingscommissies (extra werklast). De procedure wordt hierdoor ook langer – er moet extra tijd voorzien worden zodat de organisaties een repliek kunnen opmaken en voor het behandelen ervan.
- Een beoordelingscommissie die werkingssubsidies adviseert, heeft enkel nog aanvragen te behandelen tijdens een ronde – de jaren die er op volgen niet meer. Er is daarom geen meerwaarde meer om te werken met vaste beoordelingscommissies.

Het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet voorziet daarnaast dat projecten en kwaliteitslabels voortaan door de administratie worden geadviseerd, die zich hiervoor moet of kan laten bijstaan door externe experts.

Het Kunstendecreet werkt reeds geruime tijd op basis van grote rondes. Er is ook een mogelijkheid tot repliek voorzien. Voor de advisering van de aanvragen wordt er beroep gedaan op een pool van beoordelaars. Uit deze pool worden, afhankelijk van de ingediende aanvragen en de expertise van de leden van de pool, tijdelijke beoordelingscommissies samengesteld die de aanvragen van de kunstenronde adviseren.

Momenteel loopt er een evaluatie van het Kunstendecreet. Eén van de vastgestelde knelpunten is dat de adviezen van de verschillende beoordelingscommissies onvoldoende op elkaar afgestemd waren.

Het huidige Cultureel-erfgoeddecreet voorziet ten slotte ook nog een adviescommissie Cultureel Erfgoed, die als taak heeft om toe te zien op de kwaliteitsvolle werking van de beoordelingscommissies en beleidsadvies formuleert aan de minister. Haar taken blijven dezelfde in het nieuwe decreet.

Voorgestelde wijziging

- De advisering wordt georganiseerd zoals in het Kunstendecreet. Er komt een brede pool van experts/beoordelaars waaruit tijdelijke beoordelingscommissies worden samengesteld voor de advisering van aanvragen voor werkingssubsidies, indeling bij het regionale en landelijke niveau en aanduiding als cultureelerfgoedinstelling. Voor de aanduiding als cultureelerfgoedinstelling zijn er daarnaast ook experts met buitenlandse ervaring voorzien die niet uit deze pool komen.
- Voor de afstemming van de geformuleerde adviezen wordt er een bijkomende commissie samengesteld. Deze bestaat uit de leden van de adviescommissie, aangevuld met de voorzitter en eventueel andere leden van de beoordelingscommissies.
- De externe experts waar de administratie beroep op doet voor de advisering van projecten en kwaliteitslabels komen ook uit de pool van experts/beoordelaars.
- De adviescommissie Cultureel Erfgoed behoudt haar bestaande taak, maar krijgt ook een bijkomende taak in de afstemming van de geformuleerde adviezen.

Effecten

- Een dynamisch systeem van advisering dat toelaat om beoordelingscommissies samen te stellen in functie van de expertise die nodig is om de ingediende aanvragen te beoordelen. Ook de experts die de administratie bijstaan kunnen geselecteerd worden op basis van de vereiste expertise.
- De bijkomende commissie voor afstemming zorgt voor consequente adviezen (cf. evaluatie Kunstendecreet).

2.3.2. Nieuwe regeling voor vergoedingen

Huidige situatie

Het huidige Cultureel-erfgoeddecreet voorziet de volgende vergoedingsregeling voor commissieleden:

- een presentiegeld van 60 euro per dagdeel (halve dag) voor de leden, 90 euro voor de voorzitters;
- een vergoeding voor reiskosten.

Deze vergoedingen liggen vrij laag. Het presentiegeld is op zich niet hoog indien rekening wordt gehouden met de tijdsduur van de vergadering (inclusief tijd voor verplaatsing is dit in regel 4 uur). Daarnaast moet er ook rekening mee gehouden worden dat er ook nog heel wat voorbereidingstijd kruipt in een commissievergadering. De commissieleden moeten immers de aanvragen vooraf doornemen en analyseren.

Vanuit een gelijkaardige analyse werd de vergoedingsregeling in het Kunstendecreet recent herzien. Leden van de beoordelingscommissies ontvangen daarbij, naast de hierboven vermelde vergoedingen, een bijkomende leesvergoeding. Deze bedraagt 30 euro voor een aanvraag voor werkingssubsidies en 15 euro voor een aanvraag voor projectsubsidies.

Voor de adviescommissie Kunsten bedraagt de presentievergoeding 90 euro voor de leden en 120 euro voor de voorzitter (omdat de adviescommissie geen aanvragen behandelt, kan zij geen aanspraak maken op een leesvergoeding).

Op basis van het Kunstendecreet werd er ten slotte ook een vergoeding bepaald voor de (internationale) commissieleden die de kunstinstituten adviseren. Hiervoor is een vergoeding voorzien van 500 euro per dag met daarnaast ook een vergoeding voor de verblijfskosten in Vlaanderen. Deze hogere vergoeding wordt beargumenteerd vanuit de noodzaak om kwalitatieve beoordelaars met internationale ervaring te kunnen aanspreken.

Ook in het Topstukkendecreet werd de vergoedingsregeling recent herzien. De vergoeding van de leden van de Topstukkenraad is daarbij dezelfde als die van de adviescommissie Kunsten.

Voorgestelde wijziging

Een gelijkaardige regeling voorzien voor vergoeding van commissieleden zoals in het Kunstendecreet.

Effecten

- De commissieleden ontvangen een hogere vergoeding voor het adviseren van aanvragen. Gelet op het lage huidige bedrag is dit ook aangewezen.
De hogere vergoeding voor de commissieleden die de aanduiding van cultureelerfgoedinstellingen (500 euro per dag) adviseren moet het mogelijk maken om beoordelaars met een internationaal profiel aan te trekken.
- Meerkost door hogere vergoedingen. Zie berekening in hoofdstuk 9 – uitvoering.

2.4. Nieuwe indiendata voor aanvragen

Huidige situatie

Het huidige Cultureel-erfgoeddecreet voorziet dat subsidieaanvragen voor werkingssubsidies (en indeling) ingediend worden op 1 april van het jaar dat de beleidsperiode van 5 of 6 jaar voorafgaat. De Vlaamse Regering beslist daarna over de aanvragen uiterlijk op 1 oktober.

Zoals geschetst onder punt 2.3.1. voorziet het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet in een 'erfgoedronde' waardoor alle aanvragen voor werkingssubsidies van cultureelerfgoedorganisaties voortaan tegelijk behandeld moeten worden (wat resulteert in een werklastpiek). Daarbovenop komt ook nog de invoering van een repliek, een afstemming van de adviezen en het horen van de gemeenten en VGC op wiens grondgebied aanvragers gelegen zijn. Als gevolg hiervan is het niet mogelijk om de aanvragen voor de 'erfgoedronde' binnen dezelfde termijn te behandelen.

Daarnaast zijn er ook nog aanvragen voor werkingssubsidies van besturen die afgestemd zijn op de beleidscyclus van deze besturen (voor steden en gemeenten is dit 6 jaar, voor de VGC 5 jaar) waarvoor een afzonderlijke ronde wordt georganiseerd.

Ten slotte moeten er ook indiendata bepaald worden voor aanvragen van het kwaliteitslabel en projectsubsidies.

Voorgestelde wijziging

Rekening houdend met de noodzakelijke doorlooptijd werden volgende indiendata bepaald.

- Voor cultureelerfgoedorganisaties die aanvragen voor de 'erfgoedronde': 15 december in het voorlaatste jaar dat de beleidsperiode voorafgaat;
Voor aanvragen voor regionale indeling wordt deze datum, via overgangsbepaling, éénmalig uitgesteld tot 15 januari van het jaar dat de beleidsperiode voorafgaat. Dit om mogelijke verwarring te vermijden met de bevoegdheden van de provincies. Op 15 december 2017 zijn de provincies immers nog bevoegd voor culturele zaken.

- Voor steden of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die een regionale dienstverlenende rol (cultureelerfgoedconvenant) aanvragen: 1 april van het jaar dat aan de beleidsperiode voorafgaat.
- Voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie die een regionale dienstverlenende rol (cultureelerfgoedconvenant) aanvraagt: 15 januari van het eerste jaar van de beleidsperiode.
- De indiendata voor aanvragen van het kwaliteitslabel en projectsubsidies blijven dezelfde.

Deze data werden in overleg met de sector bepaald:

- Voor cultureelerfgoedorganisaties die aanvragen voor de 'erfgoedronde' is een langere doorlooptijd onvermijdelijk door de werklastpiek en complexere procedure.
- Voor steden en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kon de bestaande indiendatum van 1 april behouden blijven door de lagere werklast. Dit laat ook toe dat de ingediende aanvragen worden afgestemd met de meerjarenplanning die de steden en gemeenten opmaken tegen 15 januari van het jaar van indienen in kader van hun beleids- en beheerscyclus (BBC).
- In geval van de Vlaamse Gemeenschapscommissie zal de meerjarenplanning tegelijk ook gebruikt worden als subsidieaanvraag. De indiendatum is daarom afgestemd op de meerjarenplanning en valt daarom in het eerste jaar van de beleidsperiode.

Effecten

- Langere doorlooptijd voor de cultureelerfgoedorganisaties die aanvragen voor de 'erfgoedronde', maar door de ééngemaakte indiendatum en de complexere procedure bepaald in het decreet is dit onvermijdelijk (ééngemaakte indiendatum en repliek komen er ook op vraag van de sector).
- Aanvragen van steden en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kunnen afgestemd worden op de meerjarenplanning.
- Meerjarenplanning VGC dient tegelijk ook als subsidieaanvraag, waardoor minder administratieve lasten.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Gesubsidieerde organisaties en besturen	Daling administratieve lasten door afschaffen actieplan (+ bijkomend voor VGC door gebruik meerjarenplanning als aanvraag)	Zie meting administratieve lasten onder 'uitvoering'	Langere doorlooptijd advisering voor cultureelerfgoedorganisaties (onvermijdelijk gelet op werklastpiek en complexere procedure)	
	Nadere bepaling criteria zorgt voor duidelijker kader			
Commissieleden en experten	Nadere bepaling criteria zorgt voor duidelijker kader			
	Kwaliteitsverbetering adviezen door betere afstemming			

	Betere vergoeding voor advisering	Zie financiële raming onder 'uitvoering'		
Overheid			(beperkte) meerkost advisering	Zie financiële raming onder 'uitvoering'

8 Vergelijking van de opties

Optie 2 is de enige optie waarbij de noodzakelijke voorstellen werden geformuleerd die tegemoet komen aan de vooropgestelde doelstellingen. Om evidente redenen scoort deze optie dan ook beter dan de nuloptie.

9 Uitvoering

- Uitvoering van de regelgeving:
 - o Definitieve goedkeuring van dit uitvoeringsbesluit is voorzien tegen juni 2017.
 - o Hierna zal, in de zomer van 2017, de benoeming gebeuren van de adviescommissie Cultureel erfgoed en de pool van experts die zullen instaan voor de beoordeling van de aanvragen.
 - o Op 15 december 2017 worden de aanvragen ingediend voor werkingssubsidies 2019-2023 ('grote erfgoedronde').
 - o Op 15 september 2018 worden de eerste aanvragen ingediend voor projectsubsidies vanaf 2019.
 - o Op 1 april 2020 worden de aanvragen ingediend van de besturen voor de cultureelerfgoedconvenants voor de periode 2021-2026.
 - o Op 15 januari 2021 wordt de aanvraag van de VGC ingediend voor het cultureelerfgoedconvenant 2021-2025.
 - o De afdeling cultureel erfgoed van het departement CJM zal de regelgeving uitvoeren.
- Extra initiatieven
 - o Over dit uitvoeringsbesluit is nog bijkomende communicatie naar de sector voorzien.
- Beheerskosten voor overheid en impact op personeelsbestand:
 - o Zoals aangegeven in de RIA bij het decreet zorgt de eengemaakte indientdatum voor werkingssubsidies voor een werklastpiek bij de afdeling Cultureel Erfgoed die instaat voor de uitvoering. Deze zal opgevangen worden door andere taken te verschuiven naar periodes die buiten deze werklastpiek vallen. Er wordt tegelijk ook bekeken of er binnen het departement CJM intern geschoven kan worden met personeel vanuit andere afdelingen die op dat moment geen grote ronde hebben.
 - o De regelgeving zal uitgevoerd worden met hetzelfde personeelsbestand en -budget zoals momenteel beschikbaar binnen het departement CJM.
- Budgettaire inpasbaarheid/weerslag op de begroting:

De enige maatregel in dit uitvoeringsbesluit met een budgettaire weerslag is de nieuwe vergoedingsregeling voor commissieleden.

Deze wordt voor 2018 als volgt geraamd:

 - o Aanduiding van de cultureelerfgoedinstanties (5 tot 10 aanvragen): 25.000 euro
Er wordt uitgegaan van 12 commissieleden die 3 dagen adviseren (inclusief werkbezoeken) aan 500 euro per dag (=18.000 euro). Hier bovenop komen nog de vergoedingen voor reiskosten en verblijfkosten van in het buitenland wonende commissieleden (7.000 euro).
 - o Advisering aanvragen voor werkingssubsidies en indeling (80 aanvragen): 44.000 euro
 - 5 beoordelingscommissies met 12 leden die elk 2 dagen adviseren aan 60 euro per halve dag voor de leden, 90 euro voor voorzitters (= 15.000 euro).

- 50-tal plaatsbezoeken – halve dag aan 60 euro, per 2 commissieleden (= 6.000 euro).
- Leesvergoedingen – 80 aanvragen te lezen door 2 commissieleden aan 30 euro (= 4.800 euro).
- Na de replieken komen de 5 beoordelingscommissies met 12 leden, opnieuw een halve dag samen aan 60 euro per halve dag (= 3.600 euro).
- Afstemming adviezen: 2 dagen vergaderen met 12 leden aan 90 euro per halve dag, 120 euro voor de voorzitter (= 4.440 euro).
- Hier bovenop komen nog de reiskosten van de commissieleden – dit voor een 300-tal verplaatsingen (10.000 euro).
- Werking adviescommissie: 5.000 euro (= huidige jaarlijkse kost)
- Inschakelen externe experts: 4.000 euro
 - voor aanvragen kwaliteitslabel (optioneel) – hier wordt uitgegaan van een 2-tal experts per jaar die de advisering ondersteunen – totale kost voor leesvergoeding, plaatsbezoeken, vergaderingen en reiskosten wordt geraamd op 1.000 euro
 - voor aanvragen projectsubsidies – hier wordt uitgegaan van een 6-tal experts – totale kost voor leesvergoeding, vergaderingen en reiskosten wordt geraamd op 3.000 euro
- Totaal: 78.000 euro

De huidige kost van de commissies cultureel erfgoed bedraagt tussen de 15.000 euro en 30.000 euro per jaar – afhankelijk of er in een bepaald jaar een ronde doorgaat van een subsector die werkingssubsidies aanvraagt.

Het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet voorziet een 'erfgoedronde' waardoor alle aanvragen van cultureelerfgoedorganisaties voortaan in hetzelfde jaar behandeld worden. Hierdoor is er in 2018 een piek inzake commissievergoedingen. Deze kost zal intern opgevangen worden: de commissievergoedingen binnen het departement CJM worden aangerekend op een centraal budget, waar o.a. ook de commissievergoedingen kunsten op worden aangerekend. Aangezien de 'erfgoedronde' in een ander jaar valt dan de 'kunstenronde' (waar het gaat om een significant hoger bedrag) kan deze kost intern opgevangen worden.

Voor besturen / cultureel-erfgoedconvenants volgt er ook nog een ronde in 2020 (2021 voor de VGC) de kost hiervan is veel lager, gelet op het lager aantal aanvragen (een 25-tal).

10 Administratieve lasten

In 2006 werd een nulmeting uitgevoerd van de administratieve lasten voor de sector. Deze werden toen geraamd op 971.882 euro.

De laatste meting van de administratieve lasten dateert van 2011 – uitgevoerd in kader van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012. De administratieve lasten werden toen geraamd op 470.443 euro.

Een actualisering naar 2018 van de administratieve lasten berekend in 2011, zonder de nieuwe maatregelen in rekening te brengen, resulteert in een stijging van de administratieve lasten naar 573.650 euro. Dit komt doordat de indeling en ondersteuning van regionaal ingedeelde collectiebeherende organisaties vanaf 2018 opgenomen worden in het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet (= een 30-tal bijkomende organisaties). Het gaat hier niet om een reële stijging. Deze taak komt van de provincies over naar Vlaanderen. De eraan verbonden administratieve lasten kwamen hierdoor nog niet in beeld op Vlaams niveau.

De maatregelen die in het voorliggende uitvoeringsbesluit genomen werden (voornamelijk afschaffen actieplan) zorgen voor een daling van de administratieve lasten naar **449.253 euro**. Netto betekent dit een daling met 124.000. Tegenover de situatie in 2011 bedraagt de daling slechts 21.000 euro (doordat de administratieve lasten verbonden aan de regionale collectiebeherende organisaties in beeld komen).

handeling	administratieve lasten (€)	actoren	periodiciteit (per jaar)	totale kost (€)
inwinnen informatie	854	252	1/3	71.736
opstellen beleidsplan	4.890	22	1/6	17.930
	4.890	90	1/5	88.021
opstellen actieplan	667	0	1	0
jaarverslag	1.103	79	1	87.137
verslag revisor	680	36	1	24.480
plaatsbezoek	721	23	1/6	2.764
	721	62	1/5	8.940
aanvraag projectsubsidie	1.065	80		85.200
afrekening projectsubsidie	1.401	45		63.045
totaal				449.253

11 Handhaving

- Organisatie toezicht: De afdeling cultureel erfgoed (departement CJM) staat in voor de controle op de aanwending van de subsidies en de evaluatie van de gesubsidieerde of erkende organisaties en besturen.
- Betrekken van de toezichthoudende dienst
 - o De personeelsleden, verantwoordelijk voor het toezicht binnen de afdeling Cultureel Erfgoed, werden actief betrokken bij de opmaak van dit uitvoeringsbesluit.
 - o Er is geen significante impact naar werklast inzake toezicht.

12 Evaluatie

Op basis van de beleidsrelevante gegevens die over de cultureel-erfgoedsector worden verzameld, kunnen de impact van de wetgeving op het veld en nieuwe noden en evoluties gemonitord worden. Dit kan aanleiding geven tot een evaluatie van het decreet. Er is echter geen vast decretaal evaluatiemoment voorzien. Uitgebreide evaluaties gebeuren daarbij eerder in functie van gedetecteerde evoluties of beleidsontwikkelingen.

De adviescommissie Cultureel Erfgoed en de Strategische AdviesRaad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) beschikken over de bevoegdheid om adviezen te formuleren waarin de regelgeving geëvalueerd wordt. De adviescommissie Cultureel Erfgoed waakt in het bijzonder over de kwaliteitsvolle beoordeling.

13 Consultatie

Externe consultatie

- Op 25 november 2016 was er een sectormoment waarbij het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet toegelicht werd aan de sector (voormiddag). In de namiddag waren er werkgroepen per thema/subsector waarbij input gegeven kon worden voor het uitvoeringsbesluit bij het nieuwe decreet.
- Op 7 en 8 februari 2017 gingen er consultaties door met de subsectoren op het kabinet Cultuur. Ook de belangenbehartiger en het steunpunt werden daarbij gehoord. Na afloop van deze gesprekken kon er een schriftelijke insteek bezorgd worden voor de nadere bepaling van de criteria in het uitvoeringsbesluit. Deze input werd bezorgd op 22 februari.
- Daarnaast was er ook een overleg met de VVSG en VGC over dit uitvoeringsbesluit.
- Het advies van de SARC wordt gevraagd na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering.

- Na de eerste principiële goedkeuring worden de ontwerp teksten ook publiek gemaakt zodat ook andere belanghebbenden nog de mogelijkheid krijgen om te reageren. Er zal ook opnieuw een consultatie georganiseerd worden van subsectoren, steunpunt en belangenbehartiger.

Interne consultatie

- werkgroep binnen de afdeling Cultureel Erfgoed
- Departement CJM – procesoptimalisaties subsidieprocessen: afstemming regelgeving en procedures binnen het beleidsdomein
- Bestuurszaken: bilateraal overleg met bestuurszaken in functie van afstemming met het Archiefdecreet

14 Contactinformatie

An Moons	an.moons@vlaanderen.be	Raadgever Kunsten en Erfgoed kabinet minister Gatz
Marina Laureys	marina.laureys@cjsm.vlaanderen.be	Afdelingshoofd Cultureel Erfgoed, Departement CJM
Kristof Vanden Bulcke	kristof.vandenbulcke@cjsm.vlaanderen.be	Adviseur Afdeling Cultureel Erfgoed, Departement CJM